

KÖRELDAREN

Thomas Stadigs, Arboga

I våras var jag på en konsert med Rinkabykören. Jag visste inte mycket om kören och hade inte heller några förväntningar åt något håll, så den kvalitet och det uttryck kören visade överraskade mig och berörde mig djupt. Det gjorde mig nyfiken på körledaren **Thomas Stadigs** och hans tankar kring körledarskapet. Hur gör han?

Foto: Malena Stadigs

Vid första genomläsningen av konsertprogrammet, med titeln *Muusika*, blev jag lite konfunderad. Hur ska det här fungera, med en skenbart slumpvis sammansättning av väldigt olika typer av musik?

Men redan efter några takter av just Pärt Uusbergs *Muusika*, med kören på en balustrad ovanför och runt publiken, blev jag fångad. Vacker klang, vackert uttryck och pärmbefriat! Och uppmärksamheten och nyfikenheten växte på den lite slingriga men spännande vägen mellan folkmusik, klassisk och populärmusik som fint bands ihop av körsångarnas personliga tankar om musikens betydelse.

Rinkabykören är i grunden en bygdekör, säger Thomas, en ren amatörkör med rötter i byn Rinkaby ett par mil öster om Örebro. När han tog över kören för 20 år sedan bestod den av sångare från bygden, men numera kommer cirka hälften från Örebro.

Jag var som sagt imponerad av körens fina klang, besättningen på cirka 30 sångare med gott om mans-

röster och att hela programmet sjöngs utantill. Bland mycket annat som jag tyckte var fint!

Så Thomas, hur arbetar du med kören för att nå så fint resultat?

– När jag tog över kören bestod repertoaren mest av populärmusik. Kören hade också en lite kaxig självbild: "Vi är kören som inte sjunger falskt". Men nog fanns det en del att jobba med och öka medvetenhet om!

– Jag lägger stor vikt vid tonbildning och sångteknik, att hitta flödet i rösterna. Bilder, känslouttryck och berättelser är lika viktigt som tekniska uttryck för att få fram den klang jag eftersträvar. För mycket röstteknikaliteter kan ibland krångla till det för en oskolad röst.

I intonationsarbetet använder jag ofta borduntoner för att skapa medvetenhet om alla tonsteg i förhållande till grundtonen, exempelvis i Vem kan segla. Vi kan improvisera och leka med det där borduntänkandet som då kan utvecklas till små kompositioner eller

arrangemang. Lite Gunnar Eriksson-inspirerat. Vi övar ofta unison sång, gärna utan ledare, för att skärpa lyssnandet. Att laborera med olika uppställningar ökar också uppmärksamhet och lyssnande. Ambitionen är att varje körövning ska vara varierad, lekfull och utvecklande med målet att sångarna varje gång ska gå hem med åtminstone någon musikalisk upplevelse och någon ny insikt!

Men minst lika viktigt för Thomas är de sociala aspekterna och att skapa mening och sammanhang i musiken. Han har en devis: "Rösten är hela människan och man måste lära känna människan bakom rösten!"

– Att använda sig av bra musik, med angelägna texter och teman som engagerar och att involvera körmedlemmarna i processen tror jag leder till ett högre konstnärligt resultat. Sångerna blir inte bara röst utan så mycket mer när hela människan tas i anspråk. Och detta färgar musiken och klangen: när rösten och själen får ljuda tillsammans!

I val av repertoar och program strävar Thomas efter att skapa helhet och sammanhang. Programmet ska ha någonting att berätta. Det kan räcka med ett körstycke eller en dikt att utgå ifrån och ur detta sedan utveckla programidén. I ett projekt var utgångspunkten amerikabrev och det råkade sammanfalla med flyktinångåret 2015. Det gav många infallsvinklar och tillfälle att välja många olika typer av musik, en annan av Thomas käpphästar.

– Att våga blanda musik där sångarna får möjlighet att använda rösten på olika sätt tror jag utvecklar rösten – och människan!

Varje år väljer Thomas ett par utmanande stycken som vidgar och tänjer körens gränser och klangvärld.

– Vi diskuterar rätt ofta körens ambitionsnivå. Alla bejakar och vill utveckling, vi tar små steg framåt. Men alla måste med! Här är förtroendet för körledaren A och O!

Som efternamnet antyder är Thomas dalmás, uppvuxen i Falun. Han beskriver sig som ett musikskolebarn som ända från åk 2 till och med gymnasiet fick lektioner i piano, körsång och sång. Därefter vidtog två års studier på musikkonservatoriet i Falun som sedan följdes av musikleärlinjen på Musikhögskolan i Örebro.

Ett intressant sidospår under musikhögskoletiden var ett utbytesår vid Sibeliusakademien i Helsingfors. Där fick han också sedermera en anställning vid en svenskspråkig musikskola som gav en inblick i ett helt annat system och en annan inställning än den svenska. Här

var mer fokus på att lära sig hantverket grundligt vilket också gav en trygghet och stolthet i kunnandet. Däremot fanns inte målet, som i Sverige, att nå så många som möjligt.

Thomas har arbetat 15 år på Kulturskolan i

Eskilstuna där han undervisade i piano och kör. Han byggde upp en blomstrande barnkörsverksamhet utifrån sina idéer om att skapa sammanhang och att jobba med teman tillsammans med andra ämnen.

Sedan fyra år tillbaka är Thomas anställd på Kulturskolan i Örebro med uppdraget att från hösten 2022 ansvara för och utveckla barn- och ungdomskörverksamheten. Det hoppas han uppnå utifrån sina ideal om tydliga mål, tematänk och att skapa sammanhang och delaktighet genom att ta vara på ungdomarnas idéer och tankar.

Till sist vill jag höra lite om vilka ideal och förebilder Thomas har som körledare. Och här är ingen tvekan, det är en person det handlar om: **Solvieg Ågren**. Fokuset på musiken och interpretationen, där den tekniska precisionen uppnås som en naturlig del i det musikaliska skapandet, känslan för olika klangfärger och hur de målas och förmedlas i gestiken: allt detta har Thomas som ledstjärna i sitt eget musicerande. Eller som han själv formulerar det:

– Vi lärare på Kulturskolan fick vid ett tillfälle en fråga att diskutera kring, en fråga som fick mig att tänka till och satte ord på det sättet jag jobbar. Frågan var om du känner dig som en "konstnärlig pedagog" eller "pedagogisk konstnär" – något pretentiös må man tycka! Men för mig är det tydligt att jag kan identifiera mig med det senare uttrycket, pedagogisk konstnär. Att hela tiden, och i allt, utgå från det konstnärliga uttrycket, vare sig det gäller barn, ungdomar eller vuxna. Att med metodiska och pedagogiska verktyg nå fram till den konstnärliga målbilden är för mig genomgående i mitt arbete – en spännande och kreativ process både för mig och för de inblandade.

Björn Johansson

Tipsa oss!

Har du något tips på en Köreldare? Kontakta oss!
Maila till: styrelsen@korledare.se